

เทศน์อบรมฆราวาส ณ วัดป่าบ้านตาด
เมื่อวันที่ ๑๘ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗

เหตุที่รับพระเณรมาก

เมื่อวานนี้เอาอาหารไปส่งที่วัดถ้ำบุงา แต่เราไปรดคันเดียวของเราเท่านั้น เอาใส่เต็มรถเราแล้วก็ไป วัดถ้ำบุงาอยู่ด้านนี้ ถ้ำภูวอยู่ด้านนี้ ไล่เลยกัน ภูวจะไกลกว่าเล็กน้อย พอจะไปจะเข้าภูวกก็หักไปทางนี้เข้าถ้ำบุงา ถ้าเดินตัดจากถ้ำบุงาไปหาภูวนี้ชั่วโมงเดียวก็ยังไม่ถึง แต่รถนี้ต้องวก ๆ วน ๆ ไกล พระมี ๒๓ หรือไงน้ำ เอาของไปให้เฉย ๆ พวกอาหารพวกอะไร ๆ ก็มีเบาใจอยู่หน่อยที่มีหมู่บ้านดอนเสียด พระทางโน้นนัดมาพบกันที่กลางทาง พระก็มารับ(บิณฑบาต)ตรงนั้น ประชาชนเขาก็ไปใส่บาตรที่นั่นละ ครึ่งทาง เป็นประจำเรื่อยมา ก็พอเป็นพอไป ไม่ได้เหมือนวัดถ้ำภูว อันนั้นแต่ก่อนไม่มีบ้านคนเลย มีสองสามหลังคาเรือนที่ท่านอุทัยท่านอุตสาห์ไปอยู่

จนกระทั่งเราไปดูเข้าจริง ๆ แล้วเราจึงรับเลี้ยงตั้งแต่นั้นมา ที่นี้บ้านสำราญก็ห่างกันประมาณสัก ๗ กิโลเมตรหรือไง มีหมู่บ้านคนพอประมาณ พระไปบิณฑบาตจากเขาคิดว่าสักสี่ห้ารูปทรงรูปจะพอเลี้ยงได้อยู่ ที่บ้านสำราญอะไรนั้น แต่ก่อนยังไม่มี มีเฉพาะสองสามหลังคาเรือน เวลานี้บ้านสำราญเขามาปลูกสร้างขยายออกมา ก็ดูว่าใหญ่พอสมควร ถ้าพระเราจะไปอาศัยเขาในวัดภูวหากเราไม่ได้เลี้ยงดูนี้ก็คงได้ทำหอกองค์ได้อยู่ พอดี ไม่เหมือนแต่ก่อนที่ท่านอุทัยอยู่มีเพียงสองสามหลังคาเรือน

ท่านไปอยู่ที่ไหนส่วนมากพระที่ท่านมุ่งต่ออรรถต่อธรรมจริง ๆ ท่านไม่ค่อยจะไปในที่สมบรูณ์พูนผล ท่านมักจะไปที่ขาด ๆ แคลน ๆ เป็นความสะดวกในการภาวนา คือการภาวนาอาหารเป็นสำคัญ อาหารทับ ถ้าอาหารดี ๆ ฉันทได้มาก ๆ แล้วนั้นไม่เป็นท่านะ ฉันทได้มากกำลังก็ขึ้น นอนก็มาก ความขี้เกียจก็มาก เป็นเรื่องกิเลสทั้งนั้น ถ้ามีมากก็ต้องขยับละ เพราะฉะนั้นให้เขาตัดด้วย จึงต้องไปหาอยู่ในที่ขาด ๆ แคลน ๆ อย่างเช่นอยู่ในป่าในเขาอดอยากขาดแคลน คือให้เขาช่วยทรมาณให้ ก็ไม่มีเจตนาให้เขาช่วยทรมาณนะ พูดจะว่าสนุกปากก็ได้ คือเราจะตั้งใจไปให้เขาช่วยทรมาณก็ไม่เชิง ว่าไปที่ไหนสะดวกสบายภาวนาไม่ดีลงจุดนั้น จึงต้องไปหาในที่อย่างนั้น

อยู่ในป่าในเขาอาหารไม่ได้เหมือนในบ้านในเมืองนะ อดอยากขาดแคลนมาก เขาหาอยู่หากินก็ขาด ๆ เชน ๆ เราไปอาศัยเขาอยู่อย่างนั้นเหมาะ ฉันทนิด ๆ หน่อย ๆ ไม่มากพอยังอรรถภาพให้เป็นไปเท่านั้น มิหนำซ้ำยังไม่ได้ฉันททุกวันเสียด้วย แล้วแต่จะฉันทเมื่อไร แต่

การภาวนาไม่ถอย ยิ่งหนักเข้าไป ธาตุชั้นธ้ออ่อนลงเท่าไรๆ จิตใจยิ่งตื้อขึ้นๆ สงบสว่างผ่องใส ถ้าพูดถึงในด้านสมณะหรือสมาธิ สงบเย็นผ่องใส จิตตั้งเป็นสมาธิแน่นหนามั่นคงขึ้นได้ ถ้าออกทางด้านปัญญาที่คล่องตัว นั้นการอดอาหารสำหรับผู้ถูกกับจริตนิสัย อันนี้ไม่ได้หมายถึงทั่วๆ ไป ตามแต่ใครจะถูกจริตนิสัยด้วยวิธีการใด เช่นอย่างการอดนอนอย่างนี้ อดไปก็คืนเข้าไป แล้วการภาวนาเป็นยังไง เดินมาก นั่งมาก เป็นยังไง ทั้งๆ ที่ตั้งสติด้วยกัน ผลต่างกันยังไงบ้างต้องสังเกตตัวเอง ส่วนมากมักจะถูกทางด้านอดอาหาร ผ่อนอาหาร นี้ถูกมากกว่าเพื่อนอย่างพระในวัดนี้

เราก็บอกตรงๆ ว่า นี่ไม่ใช่คำสั่ง นี่ไม่ใช่คำสอน แต่เป็นคำบอกเล่าธรรมดา เราว่าอย่างนี้ เราสอนพระสอนเณร วิธีการต่างๆ เกี่ยวกับเรื่องอดอาหาร เราเล่าให้ฟังเฉยๆ ตามจริตนิสัยของผู้ฝึกหัดตัดแปลงตนเอง ใครถูกกับแง่ใดมุมใดของอุบายวิธีฝึกกรรมตนเอง เราก็บอก สำหรับเรานี้ถูกเรื่องอดอาหาร เราก็ว่านั่น คือไม่สั่งไม่สอน เป็นคำบอกเล่า ให้นำไปเป็นคติ แล้วกลายเป็นคำสอนตนต่อไป เราก็เล่าให้ฟังอย่างนี้ ที่นี้เวลาพระมาทำ วัดนี้เลยไม่เคยเห็นพระที่ฉันทจ้งหันครบองค์นะ อย่างนี้ละ พระจำนวนน้อยก็ขาดน้อย จำนวนมากก็ขาดมาก

ตั้งแต่มาสร้างวัดอยู่ที่แรก เรามีกำหนดกฎเกณฑ์รับพระ ๑๕ องค์ถึง ๑๘ องค์ ไม่รับมากกว่านั้น อยู่ในนี้ เพราะแต่ก่อนครูบาอาจารย์มีจำนวนมาก พระท่านหลังไหลไปที่ไหน อาศัยที่ไหนก็ได้สะดวก ครูบาอาจารย์เช่นอย่างหลวงปู่ฝั้น หลวงปู่ขาว หลวงปู่คำดี แต่ละองค์ๆ มีลูกศิษย์ลูกหามากก็ไปอาศัยท่านได้สะดวกสบาย เราจึงจำกัดเอาไว้ สำหรับวัดเราไม่รับมากเพื่อสะดวกในการประกอบความพากเพียร รับแค่ ๑๕ ไปถึง ๑๘ ชีตเส้นตายไว้นั้น บอกไม่รับเรื่อยมา

จนกระทั่งครูบาอาจารย์ทั้งหลายค่อยล่วงไปๆ ที่นี้พระไม่มีที่เกาะที่ยึด เราก็เห็นใจเรายังไม่ลืมนะที่ว่าไปหาหลวงปู่มัน เราลืมนะเมื่อไร คือสะดุ้งอย่างแรงสะดุ้งใจ พอไปกราบท่านเรียบร้อยแล้วว่ามาขอพึ่งบารมีท่าน จะอยู่กับท่าน ท่านก็เรียกว่าท่านรับ แล้วท่านพูดออกมาคำหนึ่งที่กระเทือนจนกระทั่งเดี๋ยวนี้ยังไม่ลืมนะ เพราะมุ่งต่อท่านจริงๆ นี่ดีนะ(ท่านว่า) เมื่อวานนี้ท่านเนตรไปจากกุฏิหลังนี้ แล้ววันนี้ท่านมหากีมา ถ้าไม่นั้นก็ไม่ได้รับ โอ้ยกระเทือนเอาอย่างแรงที่ว่าไม่ได้รับ นี่ดีนะเมื่อวานนี้ท่านเนตรไปจากนี้ แล้ววันนี้ท่านมหากีเข้ามา ก็เรียกว่ากุฏิหลังนี้ว่าง เลยได้พัก ไม่นั้นก็รับไม่ได้ เพียงว่ารับไม่ได้เท่านั้น โอ้ยกระเทือนใจอย่างแรงเทียว นี่ก็ไม่ลืมนะ

เราก็เอานี้ละมาเห็นใจบรรดาพระเถระทั้งหลาย ครูบาอาจารย์ทั้งหลายล้วงลับไป ๆ จะเกาะที่ไหน ๆ การเกาะต้องเป็นที่แน่ใจตายใจ เป็นที่สนิทใจกับครูบาอาจารย์องค์นั้น ๆ ถ้าไม่สนิทใจมันอยู่ไม่สนิทแหละ นี่เราก็คิดเห็นครูบาอาจารย์องค์นั้นล้วงไป ๆ ที่นี้ลูกศิษย์ ลูกหาพระเถระทั้งหลายจะไปเกาะใคร เลยไหลเข้ามา ๆ เราเลยขยับขึ้น ๒๐-๒๒ ที่นี้เลยพุ่ง พาดถึง ๓๐ เตี้ยวนี้มันเท่าไรเห็นไหมล่ะ รวดเร็วที่สุดนะไหลเข้ามาอย่างนี้ เพราะเราเห็นใจ อันนั้นเอง เราเทียบใจท่านใจเรา เราจึงได้รับ

บรรดาครูบาอาจารย์ทั้งหลายถึงจะมีความมุ่งมั่นต่ออรรถต่อธรรม ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบต่อกันก็ตาม แต่จริตนิสัยของพระทั้งหลายที่จะเข้าหาครูบาอาจารย์นั้นก็แล้วแต่จะถูกตามอัธยาศัยของตน ๆ ส่วนใหญ่ก็ถือหลักธรรมคือจิตตภาวนา ภูมิจิตภูมิใจของครูบาอาจารย์เป็นสำคัญ ถืออันนี้ละ ส่วนพระวินัยนั้นเหมือนกันหมดไม่มีข้อตำหนิกันได้เลย พระวินัยแบบเดียวกันหมด ส่วนธรรมมีเหลือมล้ำต่ำสูงต่างกัน ครูบาอาจารย์องค์ใดที่มีความเชี่ยวชาญทางด้านจิตใจ ท่านรู้ท่านก็ไป นี่ละจุดสำคัญจุดนี้ พระเถระจึงไหลเข้าไป ๆ

พระเถระก็เป็นตามขั้นตามภูมิอีก ผู้ที่ต้องการเด็ดที่สุดก็หาที่เด็ดที่สุด เป็นอย่างนั้นนะ เป็นขั้น ๆ อย่างหลวงปู่มั่นนี่ท่านเด็ดที่สุด เพราะฉะนั้นท่านจึงไม่รับพระเถระมาก พระต้องเป็นพระเอาจริง ๆ ถึงจะอยู่กับท่านได้ สุ่มสี่สุ่มห้าท่านไม่รับ ท่านสอนอย่างจริงจัง สอนอย่างแม่นยำ ๆ ไม่ผิด เรยกเทิดทูนบนศีรษะบนหัวใจเราตลอดมา คือหลวงปู่มั่น เพราะเราเป็นนิสัย เรียกว่านิสัยผาดโผนอยู่ไม่น้อยเหมือนกัน ท่านก็รู้นิสัยว่าเอาจริงเอาจัง เด็ดไม่ควรลงไม่ลง ชัดกันจริง ๆ คิดดูอย่างไปถกกันกับท่านนี้ โอ้ย พระแตกมาทั้งวัด อย่างนั้นแหละเรา คือถ้ามันไม่ลงก็ขวางอยู่นั้นนะ ถ้าลงแล้วหมอบเลยทันที พุ่งเลย เป็นอย่างนั้นนะ

ตรงไหนที่มันขัดอยู่ เราก็ว่าของเราแน่ของเราถูกนี่ ชัดกับท่านเถียงท่าน เวลาท่านใส่เปรียงมานี้ยอมรับท่านปั๊บ ของเราล้มผล็อยลงไป หมอบ อย่างนั้นนะ ถ้าลงแล้วลงจริง ๆ พุ่ง เพื่อปฏิบัติแหละคล่องใจ นั่นเป็นอย่างนั้น นักเถียงครูบาอาจารย์นี้เท่าที่ได้ถามดู ว่าบรรดาครูบาอาจารย์ทั้งหลายที่เคยมาอยู่กับหลวงปู่มั่นมากต่อมาก เคยมีอาจารย์องค์ไหนบ้างที่หัวแข็ง ๆ อย่างผมนี้ ท่านบอกไม่มี บอกอย่างนั้นเลย ไม่มี มีอาจารย์องค์เดียวแหละ เราบอกว่าหัวแข็ง ท่านก็ไม่ได้บอกว่าเราหัวแข็ง มีองค์เดียว ท่านว่า มันเอาจริง ๆ นะไม่ใช่ธรรมดาเถียงท่าน

พระเดินจงกรมอยู่ในป่าในที่ไหน ๆ ได้ยินหมดเวลาท่านขึ้น ฟัดกันหนัก ๆ เราเมื่อยังไม่ลงก็ชัดกันเต็มเหนี่ยว ตรงไหนลงก็หมอบ ๆ คือเราถกเถียงหาเหตุผล ไม่ได้มีคำว่าแพ้ชนะ มีแต่หาเหตุผลหลักเกณฑ์ที่จะยึดจะเกาะตามท่าน ถ้าตรงไหนที่ยังไม่ลงใจของ

เรา ยังไม่ลงจุดไหน ของเราก็มีเครื่องยันกันอยู่ตามทิวมนะของเรานั้นแหละถ้าว่าทิว แต่
 ความเห็นของเราเป็นอย่างนี้ว่าถูกต้อง ชัดกับท่าน ทีนี้สู้ท่านไม่ได้ก็ลงๆ สำคัญตรงนี้จะ
 เรานี้ได้จากพ่อแม่ครูจารย์มันทั้งนั้น มีแต่เด็ดๆ ทั้งนั้นใส่กับเรา

ถ้าพูดถึงเรื่องสมาธินี้ก็ จนกระทั่งเป็นเหมือนหิน มันเต็มภูมิ จนติดในสมาธิ เลย
 เหมามาเอาสมาธิว่าจะเป็นิพพาน นิพพานอยู่ตรงนี้แหละๆ มันก็ติดละซี จนท่านมาลาก
 ออกจากสมาธิ มันไม่ยอมออกก็เคียงกันกับท่านละซี พัดกัน สู้ท่านไม่ได้ ออกจากสมาธิก็
 ออกทางด้านปัญญา ทีนี้สมาธิมันพอตัวแล้ว ก็เหมือนกับอาหารหวานคาวที่เรานำมา ที่จะ
 ประจุให้เป็นอาหารชนิดใด เป็นแกงเป็นอะไรก็ได้ มันพร้อมแล้ว แต่เราไม่นำมาประจุมันก็
 เป็นอยู่อย่างนั้นแหละ ผักเป็นผัก ปลาเป็นปลา เนื้อเป็นเนื้อ ไม่เป็นแกงเป็นอาหารให้ซี
 อันนี้สมาธิของเราพร้อมแล้ว ไม่ได้แจงออกให้เป็นปัญญามันก็ไม่เป็น

พอท่านลากออกทางด้านปัญญามันไม่ยอมออก ก็ยิงท่านเสียจนตาดำตาแดง
 จากนั้นก็ออกทางด้านปัญญา แต่ออกทางด้านปัญญามันเร็วเรา เพราะสมาธิพร้อมแล้ว พอ
 ออกทางด้านปัญญาพิจารณา นี่ เอ๊ะ ชอบกลๆ มันเบิกกว้างออกไป รู้เข้าไป เพราะ
 ปัญญาขั้นที่มีสมาธิหนุนหลังแล้วมันอิมอารมณ์ คือจิตใจเราธรรมตามันทิวโหยในอารมณ์
 ชอบคิดชอบปรุงเรื่องนั้นเรื่องนี้เป็นประจำของจิต ไม่ได้คิดอยู่ไม่ได้ ทีนี้เวลาจิตเป็นสมาธิ
 แล้ว ความคิดความปรุงมันรำคาญไม่อยากจะ สู้อยู่อันเดียวไม่ได้ นี่มันก็ติด ทีนี้ออก
 ทางด้านปัญญา ออกมันก็เห็นชอบกลๆ เข้าไปเรื่อย ทีนี้จิตมันก็ติดพัน ก็ออกใหญ่เลย

เร็วนะเราทางด้านปัญญา เพราะสมาธิพอแล้ว มันอิมอารมณ์หมดแล้ว ใช้ปัญญา
 ทางด้านใดมันก็ออกทางด้านนั้น ไม่ได้แลลไปหาอารมณ์นั้นอารมณ์นี้ เพราะมันอิม
 อารมณ์แล้ว พิจารณาอะไรมันก็ไปอันนั้น มันก็พุ่งๆ ซี เวลามันไปเต็มที่แล้วไปใหญ่เลยที่นี้
 ไปเสียจนกระทั่งไม่หลับไม่นอน กลับไปหาท่านอีก แนะ เป็นอย่างนั้นนะ

นี่ที่พ่อแม่ครูอาจารย์ให้ออกพิจารณาทางด้านปัญญา มันออกแล้วนะเดี๋ยวนี้ มัน
 ออกยังงัย ท่านว่า ก็มันไม่นอนทั้งวันเลย กลางคืนไม่นอนทั้งคืนก็มี มีแต่หมุนกันตัวๆ นั้น
 ละมันหลงสังขาร ท่านว่า นี่เห็นไหมละ เราไม่รู้ว่าจะสังขารสังขารอย่างไร เราว่าถ้าไม่
 พิจารณามันก็ไม่รู้ นั่นแหละบ้าหลงสังขารเข้าอีกนะนั่น บอกว่าบ้าหลงสังขาร คือสังขารนี้
 คิดทางด้านปัญญาก็ได้ คิดเป็นทางด้านสมุทัยด้านกิเลสตัณหาก็ได้ ทีนี้เวลาเราใช้ปัญญา
 มากๆ อย่างนี้ สังขารฝ่ายสมุทัยมันแทรกเข้ามาเราไม่รู้ นั่นละมันหลงสังขาร คือให้พัก
 ความหมาย ให้อยู่ในความพอดี ท่านสอนให้เข้าพักสมาธิ เวลามันรุนแรงมันผาดโผนโจน

ทะยานไม่มีวันมีคืน ให้พักเสียก่อน เข้าสู่สมาธิหนึ่ง ให้พักให้นอนหลับหนึ่ง มีสองประเภท ประเภทสำคัญก็คือสมาธิ พักจิตเข้าสู่สมาธิได้กำลังวังชาเรียบร้อยแล้วออก ที่นี้มันพุ่งเลย

อันนี้ก็ถูกท่านขนาบเอาเสีย คือมันไม่นอนทั้งวันทั้งคืน นี่ละท่านว่าจุดไหนมันไม่ได้ ผิด ไม่ว่าสมาธิท่านลากออกเราไม่ยอมลงเขียง เหมือนหมูขึ้นเขียง ท่านก็เอาเสียอย่างหนัก ที่นี้ออกทางด้านปัญญาออกแล้วมันเตลิด ท่านก็รั้งเอาไว้ ก็อย่างนั้นแล้ว มันจับได้ทุกจุดนี้ นะ ไม่ผิด ท่านสอนอะไรไม่ผิดเลย พอมันจะตายจริงๆ ก็เข้าสู่สมาธิ บังคับด้วยพุทโธๆ เราไม่ลืม เพราะจิตมันผาดโผนออกทางด้านปัญญาฆ่ากิเลสนี้ ได้พักรั้งเอาไว้ เข้าสู่ความสงบเพื่อเอากำลังทางด้านปัญญาให้หนุนจากสมาธิไปเรื่อย เวลามันจะตายจริงๆ มันถึงจะพักนะ ไม่เป็นขนาดนั้นมันก็ไม่ยอมพัก มันจะตายจริงๆ หัวอกนี้แหม มันหมุนของมันอยู่ตลอดเวลา ได้เข้าพัก บังคับ ที่นี้บังคับให้มันพักเฉยๆ มันไม่พัก พอบังคับนี้มันพุ่งๆ ใส่นามพิटकกัน กิเลสกับธรรมพิटकกันเหมือนนักมวยต่อยกัน ต้องรั้งเอาไว้ รั้งอยู่ธรรมดาไม่อยู่มันรุนแรง ต้องรั้งด้วยคำบริกรรม เรารั้งด้วยคำบริกรรมนะ เช่นเอาพุทโธ เอาพุทโธให้ถึ ยิบไม้ให้มันออก สติมันไม่เผลอแหละ แต่อ่อนตัวนี้มันไปทางปัญญาทันที ต้องบังคับสติให้อยู่กับคำบริกรรมติดไว้นี้ๆ แล้วจิตก็ลงแนวเลย นั้น

จิตสงบแนวเลย โอ้ย ที่นี้เหมือนถอดเสื้อถอดหมามนะ งานการทั้งหลายที่ซุ่มนุ่น วุ่นวายสงบไปหมดเลย เหลือแต่จิตที่มีความสงบแนว เป็นความผาสุกสบายเต็มเหนี่ยวในหัวใจ บังคับเอาไว้จนกระทั่งมันพอ ที่นี้ความสงบเต็มที่แล้วได้กำลังวังชาแล้ว พอรามือเท่านั้นปั๊บที่นี้ใส่ออกทางด้านปัญญา

เวลามันจะเป็นจะตายจริงๆ มันก็หมุนมาเข้าสู่สมาธิ บังคับด้วยพุทโธ สำหรับเรา เป็นอย่างนั้น จะอยู่ให้บังคับเฉยๆ ไม่อยู่เลย ต้องเอาคำบริกรรมนี้ติดไว้ เรื่อยมาอย่างนั้น ท่านสอนไม่ผิดอะไรเลยถูกต้องๆ ออกทางด้านปัญญาท่านก็รั้งเอาไว้ เช่นอย่างนั่งตลอดรุ่งๆ ก็เหมือนกัน นั่งวันไหนมันได้ของอัศจรรย์ทุกคืนไม่มีพลาดนะ นั่งตลอดรุ่งๆ นั่งทำเดี่ยวไม่มีเปลี่ยนอะไรเลย คิดดูซิข้อแม้จะมีให้ข้อเดี่ยว วันนี้เราจะนั่งตลอดรุ่ง อะไรๆ ก็ตามจะไม่ลุก เป็นกับตายต้องอยู่นี้เลย จนกระทั่งสว่างเป็นวันใหม่ขึ้นมาเรียบร้อยแล้วเราถึงจะลุกจากที่

มีข้อแม้ข้อเดี่ยวเว้นแต่ในวัดเกิดอุบัติเหตุลูกเงินขึ้นมา เช่นครูบาอาจารย์เจ็บไข้ได้ป่วยลูกเงินหรือพระในวัดเกิดอะไรขึ้นมา นี้ เราจะลุกไปเพื่อเหตุการณ์นั้นๆ เท่านั้น นอกจากนั้นไม่มีข้อยกเว้น ไม่ว่าปวดหนักปวดเบาปวดอะไรก็ตามให้ออกเลย จะให้เราลุกไปไม่มีทาง ปวดเบาก็เอาไหลออกเลยถ้าทนไม่ได้ ปวดหนักก็เอาไหลออกเลยถ้าทนไม่ได้

ตั้งแต่เป็นเด็กมันชี้ใส่ตักแม่มาเท่าไร เอาตักแม่เป็นส้วมเป็นถาน มานั่งภาวนาเท่านี้มัน บังคับไม่ได้ เอาให้มันชี้ใส่จิวร สบง ตื่นเช้าก็ไปชักเอาก็ได้นี้วะ แต่มันไม่เคยปวดนะ ถึงปวดก็เป็นแน่ๆ เป็นอื่นไปไม่ได้ว่างั้นเถอะ เอาๆ ออกเลย ที่ให้ลูกไม่มีทาง แต่มันไม่เคยปวด ส่วนปัสสาวะมันจะปวดอะไร ก็เห็งื่อนี้มันไม่ใช่เห็งื่อมันยางตาย จิวรนี้เปียกหมดเลย แล้วมันจะไปปวดเยี่ยวเอาเยี่ยวที่ไหนมา ไม่ออก ส่วนปวดหนักนั้นมันอาจเป็นไปได้แต่ไม่เคยตลอด

นั่งตลอดรุ่งวันไหนได้ของอัศจรรย์ ขึ้นไปหาท่านนี้เปรี้ยวๆ เลยนะ ที่แรกท่านก็ ชมเชยๆ ครั้นต่อจากนั้นมาความชมเชยก็ลดลงเงิบๆๆๆ ต่อไปท่านก็กระตุกเอาละซิ เวลากราบปั๊บๆ นี่ ท่านพูดกับเราท่านจะไม่มีคำว่าธรรมดานะ จะผางออกมาเลยทุกที เพราะท่านรู้นิสัย พอขึ้นไปนี่ ม้าตัวไหนที่มันคึกคะนองมากๆ ผาดโผนโจนทะยานมากๆ ว่างั้นนะ สารตีฝึกม้าเขาจะฝึกกันอย่างหนัก ไม่ควรกินหญ้าไม่ให้มันกิน ไม่ควรกินน้ำไม่ให้มันกิน มีแต่การฝึกเอาอย่างหนักทีเดียว ทีนี้เมื่อความพยศของม้าค่อยลดลงๆ การฝึกเขาก็ ค่อยลดลง จนกระทั่งม้านี้ใช้การใช้งานได้เรียบร้อยแล้ว การฝึกอย่างนั้นเขาก็หยุด ท่านพูด เพียงเท่านี้ แต่เรามันเข้าใจแล้วเพราะมีอยู่ในตำราแล้วนี่ แต่เรายังเสียดายยังเคยพูดให้หมู่ เพื่อนฟังอยู่เสมอว่า เรายังเสียดายอยากให้คุณย้อนกลับมา ไอ้หมาตัวนี้มันฝึกยังไง อยากให้ท่านว่าอย่างนั้น แต่ท่านพูดเท่านั้นเข้าใจ ตั้งแต่วันนั้นเราก็ไม่เคยนั่งตลอดรุ่งอีกนะอย่าง นั้นละ ถ้ามันลงๆ อย่างนั้นนะ

ถึงขนาดกันแตกมันก็ไม่ถอย เอากันแตกก็แตก ถ้ากิเลสไม่แตกเป็นไม่ถอยโน่นนะ ฟังดูมันยังเอาเรื่องกิเลสแตกมันถึงจะถอย ที่แรกมันก็ไม่แตก กันนั่งที่แรกออกร้อนเหมือน ไฟลนไฟเผาเนี่ย คืนที่สองที่สามมามันก็พอง จากพองมันก็แตก จากแตกมันก็เลอะ เพราะ เรานั่งไม่หยุด เว้นสองคืนสามคืนนั่งๆ ตลอดรุ่งๆ กันแตก เอาแตกก็แตกแต่กิเลสยังไม่แตกยังไม่ถอยโน่นนะ พอท่านยกสารตีฝึกม้ามาทางนี้หมอบเลย และตั้งแต่นั้นมาก็ไม่เคย นั่งตลอดรุ่งอีก นี่ก็เราลงเพราะท่านอีก เราจับเป็นจุดๆ

เรื่องสมาธิ หมูขึ้นเขียงนี่ก็ท่านใส่อย่างหนัก ชัดกันเลยนะ เรื่องปัญญาเอากันอย่าง หนักอีกและเรื่องนั่งสมาธินี้ ท่านเอาอย่างหนัก แต่คราวนี้ไม่ตอบท่านเลยนะนั่งเลย เป็น ระยะๆๆ อย่างนี้ นี่หมายถึงส่วนใหญ่ๆนะ ส่วนปลีกส่วนย่อยนับไม่ถ้วนเลยกับท่านนะ เรา ลงอย่างนี้ลงกับครูบาอาจารย์

ที่นี้พระทั้งหลายที่เข้าไปหาครูบาอาจารย์ก็ต้องไปหาตามจริตนิสัยของตน ที่ว่าเป็น ที่แน่นอนแล้วว่าท่านสอนยังไงๆ เป็นที่แน่นอนไม่ทำให้เกิดความสงสัยอะไรแหละ ก็เข้าหา

ครูบาอาจารย์องค์นั้น ๆ เป็นที่ยึดที่เกาะ ที่นี้ครูบาอาจารย์ทั้งหลายก็ร่วงโรยไป ๆ ไหลเข้ามาหาเราละซิ นี่ละที่ได้รับความเคารพมากก็เพราะเหตุนี้เองไม่ใช่อะไรนะ ที่แรกเราไม่รับมากละ มันกังวลวุ่นวายดูแลไม่ทั่วถึง เพราะอยู่ที่นี่ได้จริง ๆ เพราะฉะนั้นถึงได้รำลือออกไปข้างนอกซิ อาจารย์มหาบัวดู ๆ ไม่ดูยังงี้ก็ดูแลความรับผิดชอบทุกอย่าง และเข้มงวดกวดขันการประพฤติปฏิบัติไม่ทำเหลวแหลกและ ๆ เทะ ๆ เหมือนอย่างทุกวันนี้ละ

ทุกวันนี้วัดป่าบ้านตาดคือวัดละ ๆ เทะ ๆ นะ แต่ก่อนเอาจริงเอาจัง ที่นี้พระเถรก็มีแต่อย่างเด็ด ๆ เข้ามาเลยเยอะ นี่ละเรื่องมันเป็นอย่างนี้ที่หาครูหาอาจารย์ เราก็เลยได้รับมากอย่างนี้ เพราะหาครูหาอาจารย์ที่จะเป็นที่ยึดที่เกาะที่ตายใจได้หายากอยู่นะ ไม่ใช่หาง่าย ๆ หาอะไรก็หาได้ง่ายแต่หาครูหาอาจารย์ที่จะแนะนำสั่งสอนให้ถูกทางอันนี้มันหายากนะ วันนี้พูดเพียงเท่านั้น ให้พร

รับฟังรับชมพระธรรมเทศนาของหลวงตา ได้ที่

www.Luangta.com หรือ www.Luangta.or.th

และรับฟังจากสถานีวิทยุสวนแสงธรรม กรุงเทพฯ และสถานีวิทยุอุดร

FM 103.25 MHz